

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	<p>Instituirea de regimuri sancționatorii la nivel internațional reprezintă un instrument important pentru menținerea păcii și a securității internaționale. Sancțiunile se adoptă cu scopul de a determina schimbarea unor activități sau politici neconforme cu anumite standarde de conduită împărtășite de comunitatea internațională.</p> <p>Pentru asigurarea punerii în aplicare eficiente de către România a sancțiunilor internaționale instituite prin Rezoluții ale Consiliului de Securitate în baza capitolului VII din Carta ONU, precum și a măsurilor restrictive autonome ale UE, stabilite prin Deciziile adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comune, a fost adoptată Ordonanța de Urgență nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, care abrogă Legea nr. 206/2005 privind punerea în aplicare a unor sancțiuni internaționale. OUG 202/2008 a fost aprobată prin Legea nr. 217 din 2 iunie 2009.</p> <p>Aceasta asigură directă aplicabilitate și caracterul obligatoriu la nivel național a sancțiunilor internaționale adoptate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (art. 3, alin. 1, coroborat cu art. 1 alin. 1 din OUG nr. 202/2008), pentru toate subiectele de drept cărora li se adresează, inclusiv persoanelor fizice și juridice de drept privat, de la adoptarea lor de către Consiliul de Securitate. Măsurile restrictive adoptate la nivelul Uniunii Europene sunt obligatorii pentru România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene.</p> <p>Sancțiunile adoptate prin acte ale altor organizații internaționale sau prin decizii unilaterale ale statelor pot deveni obligatorii pe plan național numai dacă se adoptă un act normativ special (art. 4 alin. 4 coroborat cu art. 1 alin. 2 din OUG nr. 202/2008).</p> <p>De asemenea, OUG 202/2008 asigură proceduri de acordare a excepțiilor de la regimurile sancționatorii și căi de a ataca deciziile</p>
--	---

	<p>autorităților naționale în aplicarea sancțiunilor internaționale (art. 8 - 10), precum și autoritățile competente cu soluționarea unor cereri (art. 12).</p> <p>În plus, acest act normativ reorganizează Consiliul interinstituțional, ca organism de consultare între instituțiile cu atribuții în procesul de luare a deciziilor, pe principii de eficiență și celeritate, stabilindu-i componența la nivel de lucru și delimitându-i expres competențele (art. 13 - 14). Totodată, OUG nr. 202/2008 instituie sancțiuni administrative pentru încălcarea regimurilor internaționale sancționatorii (art. 26).</p> <p>OUG nr. 202/2008 stabilește cadrul general, principiile generale de lucru în domeniul sancțiunilor internaționale. Aspecte specifice ale aplicării sancțiunilor internaționale specializate se găsesc în alte acte normative, care se completează cu prevederile OUG nr. 202/2008. Astfel, în ce privește legislația privind comerțul cu arme și produse cu dublă utilizare, OUG 202/2008 se completează cu prevederile OUG nr. 129/2006 privind regimul de control al exporturilor de produse și tehnologii cu dublă utilizare și ale OUG 158/1999 privind regimul exporturilor și importurilor de produse strategice. În ce privește terorismul, OUG nr. 202/2008 se completează cu prevederile Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>a. <u>Amendarea art. 19 în vederea respectării angajamentelor internaționale ale României în domeniul combaterii finanțării terorismului:</u></p> <p>În anul 2014, Comitetul Moneyval¹ a adoptat Raportul detaliat al României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în cadrul celei de-a IV-a runde de evaluare mutuală (MER România), aprobând aplicarea unei proceduri normale de monitorizare a progreselor înregistrate de autoritățile române. Ca rezultat al procesului de evaluare a României, 7 Recomandări FATF au fost evaluate ca fiind “conforme”, 17 au primit rating-ul de “conform în mare măsură”, 24 ca fiind “parțial conforme” și una este neaplicabilă. Una din recomandările speciale (nr. III) prevede punerea în conformitate a legislației României în materia sancțiunilor internaționale cu Rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU 1267 (1999) și 1373(2001) – lărgirea competențelor Agenției</p>

¹ Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism – MONEYVAL – Council of Europe. Obiectivul Comitetului MONEYVAL este de a se asigura că statele membre ale Consiliului Europei au în vigoare sisteme eficiente de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, iar aceste sisteme sunt în conformitate cu standardele internaționale emise de Financial Action Task Force (FATF). Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF) este un organism inter-guvernamental fondat în anul 1989 în urma Summit-ului G7 de la Paris, în scopul dezvoltării, implementării și promovării de politici naționale și internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor

Naționale de Administrare Fiscală pentru a putea îngheța toate categoriile de fonduri și resurse economice prevăzute de Rezoluția Consiliului de Securitate ONU nr. 1373(2001).

Primul raport de progrese în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului - runda a patra de evaluare Moneyval, a fost aprobat în anul 2016. În cadrul chestionarului pentru primul raport a fost reținută, de către Secretariat, propunerea României de modificare, în regim de urgență, a OUG nr. 202/2008. Modificarea preconizată ar fi inclus blocarea inclusiv a fondurilor sau resurselor economice derivate sau generate din bunuri deținute sau controlate de persoanele fizice ori juridice care au fost identificate ca fiind persoane sau entități desemnate sau a fondurilor sau resurselor economice deținute sau controlate, individual sau împreună, de asemenea persoane, conform Rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU 1267 (1999) și 1373 (2001).

Procedura de monitorizare obișnuită (regular follow-up) a presupus prezentarea, de către România, a progreselor înregistrate în conformitate cu Planul de acțiune recomandat, cu accent pe eliminarea deficiențelor înregistrate și îndeplinirea recomandărilor experților evaluatori.

În cadrul celei de-a 57-a reuniuni plenare a Comitetului Moneyval, desfășurată la Strasbourg între 3 și 7 decembrie 2018, Secretariatul Comitetului a prezentat o analiză privind progresele înregistrate de România (în anexă), inclusiv recomandările neimplementate de România până în prezent. Una din acestea este Recomandarea Specială III, cu impact semnificativ și asupra implementarea Recomandării Speciale I (ratificarea și implementarea instrumentelor Organizației Națiunilor Unite).

Cel de al patrulea Raport de progrese va fi susținut de autoritățile române în luna iulie 2019. Până în acel moment, România va trebuie să remedieze deficiențele înregistrate și să îndeplinească recomandările experților evaluatori, inclusiv cea de transpunere a prevederilor Rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU 1267 (1999) și 1373 (2001) în legislația națională.

Dacă Recomandările nu sunt îndeplinite, există riscul real ca România să intre în procedura de conformitate accelerată/consolidată (CEPs) și în Grupul internațional de revizuire prin cooperare al Financial Action Task Force (ICRG – FATF).

Intrarea în CEPs sau ICRG (FATF) conduce la o monitorizare accentuată a deficiențelor constatate prin rapoartele de evaluare reciprocă anterioare. Aceasta obligă toate statele să aplice contra-măsuri (în acest

caz – diligențe sporite) în relațiile de corespondență cu sistemul financiar din România, pentru a proteja sistemul financiar internațional de riscurile aferente.

Intrarea României în ICRG (conform descrierii de mai sus) echivalează cu recunoașterea statului ca jurisdicție cu grad ridicat de risc din punctul de vedere al implementării recomandărilor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, se are în vedere amendarea, de urgență, a art. 19 din OUG nr. 202/2008 în sensul celor menționate în Primul Raport de progrese în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului - runda a patra de evaluare Moneyval.

b. Eliminarea referințelor la Ministerul Finanțelor Publice (MFP) din OUG nr. 202 / 2008:

Practica punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale în România a relevat necesitatea autorităților române de a acționa rapid, atât pe teren, cât și scriptic, pentru luarea unor măsuri de implementare. În mecanismul instituțional din OUG nr. 202 / 2008, rolul principal în punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale (cu precădere, a înghețării fondurilor și resurselor economice) îl are MFP, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF). În practică, MFP nu participă în niciun fel la punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, la activitățile specifice participând exclusiv ANAF. Se impune, astfel, de urgență reflectarea modus operandi în materie de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale și în cadrul legal, Ministerul Finanțelor Publice neparticipând în mod direct la procesul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale.

c. Actualizarea componentei Consiliului interinstituțional pentru implementarea sancțiunilor internaționale și a altor denumiri de instituții:

În cei aproape 10 ani de când OUG nr. 202 / 2008 este în vigoare, practica punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale în România a relevat necesitatea flexibilizării componentei Consiliului, menționată la art. 13 alin. (1) din ordonanță. Mai clar, se impune o reducere imediată a numărului de instituții menționate expres în cuprinsul art. 13, alin. (1), urmând ca unele dintre ele să fie invitate să participe doar la reuniunile CIISI relevante, în baza art. 13, alin. (2). Instituțiile vizate de această modificare sunt MFP și Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI). În ce privește MFP, argumentele pentru amendamentul propus sunt cele menționate la punctul b, în timp ce, referitor la MCSI, această instituție nu are competențe în domeniul punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale.

De asemenea, se impune o actualizare a listei instituțiilor participante, având în vedere modificările survenite în arhitectura instituțională a statului român din 2008 până în prezent: dispariția unor instituții / entități (Departamentului pentru Afaceri Europene, Agenției Naționale de Control al Exporturilor, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private), redenumirea unor instituții / entități (Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat).

Se vizează, de asemenea, actualizarea denumirii Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în cuprinsul art. 21.

d. Eliminarea obligativității transmiterii evidențelor privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale către MFP:

Se propune eliminarea acestei obligații prin amendarea art. 15, alin. (2) din OUG nr. 202 / 2008, deoarece MFP nu are un rol de coordonare în sistemul național de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, pentru a putea primi aceste evidențe regulat. De asemenea, din cauza acestei obligații, MFP este încărcat cu o corespondență inter-instituțională fără o utilitate imediată. Pe viitor, în funcție de necesități, autoritățile și instituțiile reprezentate în Consiliul interinstituțional vor putea solicita informații privind evidența măsurilor de punere în aplicare de la caz la caz.

e. Modificarea termenului în care se blochează fondurile sau resursele economice:

Acest amendament este justificat de imposibilitatea practică de a dispune măsuri de blocare a fondurilor sau resurselor economice, prin ordin al președintelui ANAF, în 5 zile lucrătoare de la primirea înștiințării ori raportării, potrivit art. 7, respectiv art. 18 din OUG nr. 202 / 2008, având în vedere necesitatea identificării exacte a bunurilor și resurselor economice ce vor fi supuse măsurii, precum și a persoanei sau entității supuse sancțiunilor internaționale și a luării avizelor necesare emiterii ordinului. În plus, amendamentul vizează punerea în acord a terminologiei din OUG nr. 202 / 2008 cu cea din Recomandarea Specială III care menționează obligația de blocare a fondurilor sau resurselor economice „fără întârziere”. Astfel, se impune, de urgență, înlocuirea termenului de 5 zile cu sintagma „fără întârziere,” urmând ca procedura efectivă de adoptate a ordinului de blocare să fie stabilită la nivel intern de către ANAF.

	<p><u>f. Alte modificări:</u></p> <p>Se intenționează corectarea unor inadvertențe de ordin gramatical (art. 25, alin. 2), introducerea descrierii bunurilor blocate în raportarea efectuată potrivit art. 18, alin. 2 (pentru a reflecta practica din prezent) și clarificarea procedurii de încheiere a contractelor de administrare a bunurilor blocate, conform art. 25, alin. 3, prin menționării obligativității ca decizia de a încheia contracte de administrare să fie luată din motive temeinic justificate (pentru a reflecta practica din prezent).</p>
3. Alte informații	<p><u>Urgența reglementării:</u></p> <p>Având în vedere că, în luna iulie 2019, România va susține cel de al patrulea Raport de progrese și va solicita ieșirea din procedura normală de monitorizare, autoritățile române trebuie să facă dovada punerii în aplicare a recomandărilor anterioare ale experților Moneyval, inclusiv aceea de amendare a cadrului legislativ național privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale.</p> <p>Dacă Recomandările experților nu sunt îndeplinite, România poate intra în procedura de conformitate accelerată/consolidată (CEPs) și în Grupul internațional de revizuire prin cooperare al Financial Action Task Force (ICRG – FATF). Intrarea în CEPs sau ICRG (FATF) echivalează cu recunoașterea României ca jurisdicție cu grad ridicat de risc din punctul de vedere al implementării recomandărilor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și, totodată obligă toate statele să aplice contra-măsuri (în acest caz – diligențe sporite) în relațiile de corespondență cu sistemul financiar din România, pentru a proteja sistemul financiar internațional de riscurile aferente.</p> <p>Ca urmare a nepromovării, până în prezent, a unui act normativ care să transpună recomandările experților, Președintele Moneyval a informat Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (21 decembrie 2018) că, din cauza trecerii unui termen de 4 ani de la emiterea recomandării, Comitetul Moneyval va revizui, la următoarea reuniune plenară (iulie 2019), nivelul de supraveghere la care este supusă țara noastră în cadrul organizației.</p> <p>Caracterul urgent al reglementării este dat de necesitatea prevenirii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. unor prejudicii de imagine României, mai ales prin prisma capacității de punere în aplicare a obligațiilor asumate la nivel internațional. Având în vedere caracterul sensibil al domeniului în care se legisfează (combaterea finanțării terorismului și a spălării banilor), acordarea României statutul de jurisdicție cu grad ridicat de risc ar avea impact negativ asupra unor relații de parteneriat ale României.

2. unor efecte negative ale intrării în procedura de conformitate accelerată/consolidată asupra statului român și mediului de afaceri din România, între care creșterea costurilor de finanțare ale statului, întreprinderilor românești și societăților aflate în relații comerciale cu societăți din alte state, reducerea contactelor economice cu exteriorul, reducerea investițiilor străine, imposibilitatea de a atrage finanțare de pe alte piețe.

3. calendarul strâns de adoptare a recomandărilor Moneyval (până în iulie 2019).

Pentru evitarea acestor consecințe negative, România își propune îndeplinirea Recomandării Speciale III, prin amendarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 până la următoarea reuniune plenară Moneyval din iulie 2019.

Situația extraordinară:

Considerăm că pericolul intrării României în procedura de conformitate accelerată/consolidată (CEPs), situație ce va atrage după sine contra-măsuri din partea celorlalte state membre ale Consiliului Europei și posibile consecințe negative, descrise mai sus, asupra mediului de afaceri din România, constituie o situație extraordinară, care reclamă adoptarea acestui act normativ.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	În cazul în care nu sunt îndeplinite cerințele cuprinse în Primul Raport de progrese, menționat mai sus, și România va fi supusă unor contra-măsuri din partea celorlalte state membre Moneyval, mediul de afaceri din România poate avea de suferit din cauza întârzierii procesării unor plăți și îngreunarea fluxurilor financiare în relația cu alte state. Înlocuirea referințelor la Ministerul Finanțelor Publice cu Agenția Națională de Administrare Fiscală va asigura un cadru legal predictibil și ușor de înțeles pentru operatorii economici.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	
3. Impactul social	
4. Impactul asupra mediului	
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

7. Alte informații	Nu e cazul.
Secțiunea a 5-a	
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale. b) nu este cazul.
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu e cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu e cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu e cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu e cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu e cazul.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii	Nu este cazul.

Guvernului nr. <u>521/2005</u> privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. <u>750/2005</u> privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 436/2019. Prezentul act normativ nu necesită aviz de la Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi, Consiliul Suprem de Apărare a Țării.
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	-
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	-
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	-
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VIORICA DĂNCILĂ

